

SYLABUS PRZEDMIOTU – SZKOŁA DOKTORSKA

Nazwa przedmiotu	Poetyka i semantyka małych form epickich (na podstawie twórczości Olgi Tokarczuk)
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Szkoła Doktorska
Rodzaj przedmiotu (<i>obowiązkowy, fakultatywny</i>)	obowiązkowy fakultatywny (specjalistyczny)
Rok i semestr studiów	II, IV letni
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) przedmiot	Dr hab. Magdalena Rabizo-Birek, prof. UR
Imię i nazwisko osoby egzaminującej, lub udzielającej zaliczenia w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca przedmiot	
Wymagania wstępne	Znajomość klasyki prozy polskiej i obcej (szczególnie XIX i XX) oraz poetyki i teorii literatury na poziomie ukończonych studiów magisterskich z zakresu nauk o literaturze i języku
Efekty kształcenia dla przedmiotu	
Zakładane efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla programu studiów doktoranckich
<p>Wiedza: Student/ka zna i rozumie w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów twórczość Olgi Tokarczuk i jej dotychczasową recepcję oraz w znacznym stopniu pogłębił/a wiedzę na temat genologii, poetyki i semantyki małych form prozatorskich Student/ka zapoznała się z aktualnymi tendencjami i metodami w badaniach nad współczesną prozą</p> <p>Umiejętności: Student/ka analizuje i interpretuje małe formy w twórczości Olgi Tokarczuk, wykorzystując wiedzę z zakresu poetyki. Formułuje problematykę i tworzy własne studium, w którym twórczo rozwija zastany stan badań nad twórczością</p>	<p>Zna i rozumie P8S-WG/1 W stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla dyscypliny naukowej lub artystycznej P8S-WG/2 Główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie</p> <p>Potrafi P8S-UW/1 Wykorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę</p>

<p>noblistki. Referuje i krytycznie ocenia istniejący stan badań małych form prozatorskich, stawia pytania i formułuje wnioski, inicjując debatę i uczestnicząc w dyskursie naukowym podczas konwersatoriów. Rozumie teoretyczne pojęcia i rozpoznaje problemy dyskursu literaturoznawczego na temat prozy.</p> <p>Kompetencje społeczne: Student/ka jest gotów/gotowa do wykorzystania zdobytej wiedzy we własnej praktyce badawczej i dydaktycznej.</p>	<p>badawczą, - rozwijać metody, techniki narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie badań naukowych</p> <p>P8S-UK/3 Inicjować debatę</p> <p>P8S-UK/4 Uczestniczyć w dyskursie naukowym</p> <p>Jest gotów do P8S-KK/3 Uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
<p>Wykłady: 5 g. Ćwiczenia: 10 g.</p>	
Treści programowe	
<p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Życiorys i zarys twórczości Olgi Tokarczuk 2. Małe formy prozatorskie – charakterystyka gatunków na wybranych przykładach literackich 3. Charakterystyka małych form prozatorskich w twórczości Olgi Tokarczuk – od juveniliów do <i>Opowiadań bizarnych</i> <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Metakrytyczne refleksje Olgi Tokarczuk (na przykładzie esejów z tomu <i>Czuły narrator</i>) 2. Analiza i interpretacja opowiadania <i>Numery</i> 3. Analiza porównawcza opowiadań <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> (z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>) i <i>Prawdziwa historia</i> (z <i>Opowiadań bizarnych</i>) 4. Przekład intersemiotyczny – opowiadanie <i>Żurek</i> i jego filmowa adaptacja 5. Poetyka tomu opowiadań na przykładzie <i>Opowiadań bizarnych</i> 6. Sztuka „portretu” 7. Od tomu opowiadań do powieści sylwicznej (na przykładzie dwóch <i>Sztukmistrzów</i> Olgi Tokarczuk) 	
Stosowane metody dydaktyczne	Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja
Metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia uzyskanych przez doktorantów, w tym forma i warunki zaliczenia przedmiotu	<p>Student/ka zapoznaje się z lekturami obowiązkowymi i uzupełniającymi; bierze udział w dyskusji na zaproponowany w temacie zajęć temat.</p> <p>Warunkiem zaliczenia wykładu jest obecność na nich.</p> <p>Warunkiem zaliczenia jest aktywny udział w ćwiczeniach (przygotowanie się do nich, referowanie przeczytanych lektur) oraz praca pisemna osnuta wokół małych form w twórczości Olgi Tokarczuk (problem i temat wymyśla student/ka wedle proponowanych</p>

	zagadnień, może to być: analiza i interpretacja wybranego opowiadania, analiza porównawcza: kilku opowiadań pisarki, jej opowiadania i utworu innego pisarza, opowiadania i jego adaptacji filmowej lub teatralnej, analiza wybranych motywów, charakterystyka jednego z gatunków małych form prozatorskich uprawianych przez pisarkę itp.) Na ocenę z ćwiczeń składa się suma ocen w proporcji pół oceny – przygotowanie materiałów do ćwiczeń i aktywność, ocena merytoryczna wypowiedzi; pół oceny – ocena za pracę pisemną.	
Całkowity nakład pracy doktoranta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Liczba godzin w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem (wg planu studiów)	15 g.
	Praca własna doktoranta	40 g.
	SUMA GODZIN	45 g.
	Liczba pkt. ECTS	_____
Język wykładowy	Polski	
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tokarczuk O., <i>Czuły narrator</i>, Kraków 2020. 2. Tokarczuk O., <i>Moment niedźwiedzia</i>, Warszawa 2012. 3. Tokarczuk O., <i>Szafa</i>, wyd. dowolne 4. Tokarczuk O., <i>Opowiadania bizarne</i>, Kraków 2018. 5. Tokarczuk O., <i>Gra na wielu bębenkach</i> [wyd. dowolne] 6. Kantner K., <i>Jak działać za pomocą słów. Proza Olgi Tokarczuk jako dyskurs krytyczny</i>, Kraków 2019. 7. „Postscriptum Polonistyczne” 2020, nr 1 (25) (numer tematyczny poświęcony twórczości Olgi Tokarczuk); http://www.postscriptum.us.edu.pl/pl/domowa/numery-archiwalne/2020-%E2%80%A2-1-25/. 8. <i>Światy Olgi Tokarczuk</i>, red. M. Rabizo-Birek, M. Pocałun-Dydcz, A. Bienias, Rzeszów 2013. 9. <i>Nowela, opowiadanie, gawęda. Interpretacje</i>, red. K. Bartoszyński, M. Jasińska-Wojtkowska, S. Sawicki, II wyd. Kraków 1979. 10. Owczarek B., <i>Opowiadanie i semiotyka. O polskiej nowelistyce współczesnej</i>, Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk 1975. 11. <i>Słownik literatury polskiej XX wieku</i>, red. A. Brodzka, M. Puchalska, M. Semczuk, A. Sobolewska, E. Szary-Matywiecka, Wrocław 1993 (tam hasła: <i>Nowela, opowiadanie, mikropowieść; Proza poetycka, poemat prozą, liryk prozą</i>, s. 719–727; 871–875). 12. <i>Słownik rodzajów i gatunków literackich</i>, red. Grzegorz Gazda, Warszawa 2012. 13. M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień-Sławińska, J. Sławiński, <i>Słownik terminów literackich</i>, red. J. Sławiński, Wrocław 1988 [wyd. II]. 	

Literatura uzupełniająca:

1. Antoniuk M., *Otwieranie głosu. Studium o wczesnej twórczości Zbigniewa Herberta (do 1957 roku)*, Kraków 2009 (tam rozdziały: *Rodzajowa i gatunkowa instrumentacja wypowiedzi; Narracje i fabuły. Nieznane opowiadania*, s. 93–144, 236–276).
2. *Genologia dzisiaj*, red. W. Bolecki, I. Opacki, Warszawa 2000 (tam: S. Balbus, *Zagłada gatunków*; I. Iwasiów, *Gatunki i konfesje w badaniach gender*; G. Ritz, *Gatunek literacki a gender. Zarys problematyki*; J. Abramowska, *Gatunek i temat*, s. 19–53, 59–66).
3. Handke R., *Poetyka dzieła literackiego*, Warszawa 2008 (tam rozdziały: *Literacka genologia; Struktura fabularna*, s. 74–90, 119–148).
4. *Ilustrowany słownik terminów literackich. Historia, anegdota, etymologia*, red. Zbigniew Kadłubek, Beata Mytych-Forajter, Aleksander Nawarecki, Gdańsk 2018 (tam hasła: *Apokryf, Bajka, Baśń, Dialog, Fragment, Klechda, Legenda, List, Sylwa, Szopka*).
5. Kluba A., *Poemat prozą w Polsce*, Warszawa – Toruń 2014 (tam rozdziały: *Refleksja metodologiczna; Poemat prozą w polskiej literaturze powojennej*, s. 113–124, 413–512).
6. Korwin-Piotrowska D. *Poetyka. Przewodnik po świecie tekstów*, Kraków 2011 (tam rozdziały: *Rodzaje i gatunki – sfera wpływów; Narracja jako wiedza; Tajniki kompozycji; Światy i postacie; Przestrzeń w tekście, przestrzeń tekstu; Czas utekstowiony; Od stylu do stylizacji (z intertekstualnością w tle)*, s. 75–155, 241–271, 321–340).
7. Kulawik A., *Poetyka. Wprowadzenie do teorii dzieła literackiego*, Kraków 1997 (tam: *Świat przedstawiony dzieła literackiego; Epika: Narrator, Narracja, Wypowiedzi postaci utworów, Bajka, Powiastka filozoficzna, Nowela, Opowiadanie*, s. 248–264; 319–340, 344–345, 347–348).
8. Melkowski S., *Świat opowiadań. Krótkie formy w prozie Jarosława Iwaszkiewicza*, Toruń 1997 (tam zwłaszcza: *O sztuce opowiadania (Podsumowanie)*, s. 307–323).
9. Morawiec A., *Poetyka opowiadań Gustawa Herlinga-Grudzińskiego*, Kraków 2000.
10. *Praktyki opowiadania*, red. B. Owczarek, Z. Mitosek, W. Grajewski, Kraków 2001 (tam: B. Owczarek, *Od poetyki do antropologii opowiadania*; B. Witosz, *Między opowiadaniem a opisem*; M. Wołek, *Opowiadanie i narracja pierwszoosobowa*, s. 11–62).
11. Trzynadłowski J., *Małe formy literackie*, Wrocław 1977 (tam: *Wstęp* oraz rozdziały: *Uwarunkowania pozaliterackie, Konteksty i konsytuacje, Wokół*

„wypowiedzi” jako małej formy literackiej, *List i pamiętnik, Bajka i przypowieść, Gry czasu i znaczenia, Uwagi końcowe*, s. 5–30, 70–97, 122–135).

12. Zaworska H., *„Opowiadania” Jarosława Iwaszkiewicza*, Warszawa 1985.